

NARODNI GOSPODAR

Glasilno Zadrúžne zveze v Ljubljani.

C. kr. poštno hranilnice šte. 64.846.

Telefon šte. 216.

Kr. ogrske hranilnice šte. 15.649.

Člani „Zadrúžne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto, za pol leta dve kroni, za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezna št. 20 vin.

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru.

Slovinci, Slovenke!

Nepopisno je gorje, katero je sedanja vojska prizadejala našim goriškim rojakom! Malo je deželá, ki bi bile v vojski toliko trpele, kakor je ta našemu srečju najbližje stoječi del slovenske domovine! Sovražnik je že davnaj moral zapustiti deželo in goriški rojaki se polagoma vračajo iz begunstva v svojo domačijo. Z vročim hrepenenjem so pričakovali ta srečni čas vrnitve. Toda doma jih čaka žalost, razočaranje, obup! Domovja so jim razrušena, cvetoča polja, rodovitni vinogradi in travniki opustošeni, gozdovi uničeni, vse poljedelsko in drugo orodje ter uprava uničena ali ugrabljena. Nimamo živil, nimamo orodja, nimamo vprege, nimamo strehe ali — zemlja kriči po obdelavanju. Toda kako naj delajo praznih rok!

Pomaga naj vlada, kakor je njena dolžnost! Ta pa dela tako počasi in nezadostno, da vračajoči se begunci obupavajo. Utegne se zato zgoditi, da začno razprodajati svoja zemljišča tujcem.

Slovinci! Naša dolžnost je, da takoj pomagamo in Goriško ohranimo svojemu narodu!

V pomoč Goriški je osnoval

Kranjski pomožni odbor za obnovitev Goriške

s sedežem v Ljubljani, ki si je svoje delovanje razdelil v tri odseke:

a) kmetijski, b) stavbni, c) finančni odsek.

Za danes stopa pred slovensko javnost „Kmetijski odsek“ z nujno prošnjo:

Darujte kmetijsko orodje, pa tudi pri stavbnem delu in v gospodinjstvu potrebno orodje in opravo! Marsikje imajo tega

orodja več, nego ga doma rabijo. Kdor more, naj to daruje, tudi če je nekoliko poškodovano. Odbor bo že poskrbel, da se tako orodje popravi. Kdor pa ne more podariti orodja, naj ga pa da na nazpolago za primerno ceno, ki naj vpoštevata dobrodelni namen odbora.

Kdor ne more darovati orodja, naj daruje v denarju, da se omogoči oddajati nakupljeno orodje po znižani ceni.

Razdelitev nabranih predmetov se je poverila „Goriški zvezi gospodarskih zadrug in društev v Gorici“, ki bo v tem oziru postopala dogovorno z vsemi gospodarskimi organizacijami na Goriškem.

Po možnosti naj se darujejo ali ponudijo v nakup sledeči predmeti: razni lahki plugi, lahke brane, rovnice, različne motike, krampi, lopate, grablje, vile, kose, srpi, osle in klepala, sekire, žage, vejniki, krivci, škarje za drevje in trte, škafi, golide, polovnjaki, kadi in druge vinske posode, kletarsko orodje, gospodinjske potrebščine in sploh vse, kar se da rabiti v kmetijskih gospodarstvih.

Slovinci, Slovenke! Velika so bremena, ki nam jih nalaga današnji čas, vendar naj se nihče ne odtegne delu za pomoč težko preizkušeni solnčni Goriški, ki je pretrpela svoje gorje za nas! Zlasti nujno prosimo, da se zavzamejo za stvar č. gg. duhovniki in učitelji ter županje in občinski predstojniki, ki naj blagovolijo v svojem okolišu organizirati zbiranje in odpošiljanje darov.

Orodje naj se pošilja na naslov: Gospodarska zveza v Ljubljani.

Denar naj se pošilja z označbo: „Za Goriško“ na naslov: Zadruga zveza v Ljubljani.

Ljubljana, 15. aprila 1918.

C. kr. kmetijska družba za Kranjsko.
Zadruga zveza v Ljubljani.
Zadruga zveza v Celju.
Goriška zveza gospodarskih zadrug
v Gorici.

Gospodarska zveza v Ljubljani.
Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani.
Zadruga centrala v Ljubljani.
Goriško kmetijsko društvo v Gorici.

Proti žitnemu monopolu.

Četrto leto svetovne vojne se bliža svojemu koncu, ne pa še vojska sama. V tem času so se v čimdalje bolj jasnih obrisih pokazale ogromne težave, ki ovirajo redno preskrbo ljudstva s hrano ne samo pri nas, ampak tudi na Nemškem, v slavljeni deželi vzorne organizacije. Da se je v tem času porodilo vse polno novih načrtov in nasvetov, kako izboljšati prehranjevalne razmere, je umljivo.

Posebno živahno so se pričeli baviti z vprašanjem o žitnem monopolu ki se je sicer že večkrat v prejšnjih časih obravnavalo po časopisju in tudi po parlamentarnih tribunah, toda ni bilo nikoli tako pereče kot je sedaj. Bilo jih je, ki so z vso silo zagovarjali misel, da naj država podvrže svojemu uplivu ves

promet z žitom, še več pa je bilo takih, ki so ostro nasprotovali žitnemu monopolu. Tudi v agrarnih krogih so bila in so še mnenja o žitnem monopolu različna.

V avstrijski centrali za varstvo kmetijskih in gozdarskih interesov se je v seji dne 6. februarja t. l. izrekel glavni poročevalec vitez Hohenblum ostro proti agitaciji za uvedbo žitnega monopola. Navzoči zastopniki kmetijskih korporacij so mu vsestransko pritrjevali. Poročevalec je obžaloval, da se v posameznih krogih še vedno zavzemajo za tak monopol. Če se uvede monopol, bo prepuščeno konzumentom in socialnim demokratom določati žitne cene. Ogrska se monopolu ne bo pridružila in bo slej ko prej zahtevala in tudi dobivala mnogo višje cene kakor pa avstrijski kmetovalci. Poleg tega se bo v interesu konzumentov delalo na to, da se določijo kar najnižje povprečne cene, kakor se žalibog kaže že sedaj pri primerjanju cene naše in ogrske živine. V nadaljnem poteku posvetovanja se je sklenilo, odločno pobijati vsako agitacijo, ki meri na uvedbo žitnega monopola, bodisi da bi izhajala taka agitacija iz agrarnih ali drugih krogov.

Profesor Sedlmayer je izdal posebno razpravo, kako naj bi se v vojski pobiralo žito. Tudi on nastopa proti žitnemu monopolu. Glavno hibo v sedanjem sistemu državnega gospodarstva z žitom vidi v tem, da ne pospešuje pridelovanja, ampak ga celo ovira in da pridelovalca ne zna pridobiti za to, da bi dal žito konsumu na razpolago. Po njegovih mislih je neizogibno, da bodo kmetovalci, siti vednih rekvizicij, v bodoče pridelovali še manj žita kakor doslej, ker se jim veliko bolj izplača saditi krmske rastline. Nespametno nastopanje pri določevanju maksimalnih cen povzroča, da se kljub najostrejšim prepovedim mnogo milijonov stotov krušnega žita pokrmi živini, ker to dosti več vrže. Današnji način žitnega gospodarstva uvaja takorekoč premije za prekršitev vladinih predpisov o uporabi žita in zato nemore nikdar doseči svoje naloge. Ta napačni sistem je kriv, da se znaten del žita odteguje prehrani ljudstva. — Pisatelj priporoča v nadaljnem razpravljanju drug sistem, kako naj bi se pobiralo žito. Pridelovalec naj bi po razmerju svojega žitnega polja bil primoran oddati del svojega pridelka kot davek; kar bi mu ostalo, naj bi smel svobodno prodati; maksimalne cene v svobodnem prometu s tem ostalim žitom naj bi se odpravile. V obliki davščine naj bi se pobralo le toliko žita, kolikor se ga potrebuje za vojaštvo in za take manj premožne osebe, ki se same ne morejo oskrbovati. Kmetovalcem bi se kupnina najprej poračunala z davki, obstanek kupnine bi jim država izplačala v gotovini. Cena za žito, ki bi ga moral kmetovalec oddati državi, bi se lahko določila primeroma nizko; vendar bi bil kmetovalec še vedno zadovoljen, ker bi na drugi strani ostalo mu žito lahko prodal mnogo dražje.

Proti uvedbi žitnega monopola se izreka tudi prof. dr. A. Ostermaier v glasilu nemške kmetijske družbe za Avstrijo in se poteguje za svobodno trgovino. Proti monopolu povdarja zlasti tri točke: 1) precenitev žita po njega kakovosti bi se v slučaju monopola ne dala izvesti; vse bi šlo po gotovi šabloni; 2) pridelovanje dobrega semenja bi bilo oškodovano; 3) trgovska sposobnost kmetovalca bi se popolnoma izločila.

Tudi na Nemškem se javnost ostro pritožuje proti državnemu žitnemu uradu. Vendar so mnogi mnenja, da bo ta urad moral obstojati tudi po končani vojski, ker bo treba silno varčno gospodariti. Javnost se čim dalje bolj pripravlja na to, da bo porazdeljevanje živil tudi v miru ostalo še dolgo časa podvrženo državnemu nadzorstvu. Državni izdatki bodo najmanj petkrat večji nego v prejšnji mirovni dobi; zato se bo moralo v mnogih panogah pridržati skupno gospodarstvo morda še v večji meri nego dosedaj v vojski.

Nemški kmetijski svet je meseca februarja letošnjega leta načeloma odklonil uvedbo žitnega monopola. V razlogih, ki jih navaja, je rečeno: Žitni monopol bi meril na to, da bi državi donašal večje dohodke kakor jih ima od žitne carine; to bo povzročilo nevarnost, da bi se ali čezmerno podražili najvažnejši živili, kruh in moka, ali pa, da se to prepreči, bi se znižale cene domačega žita, tako da bi niti ne dosegale pridelovalnih stroškov. Z določanjem žitnih cen bi bili vedno združeni hudi interesni boji, kar bi napetost med pridelovalci in porabniki, ki žalibog že sedaj obstoji, povečalo tem bolj, čimbolj bi bilo določevanje cen podvrženo vplivu političnih strank. — Pridržati državno gospodarstvo z žitom v svrhu ureditve porabe kruha in moke se more priporočati le za kratko prehodno dobo po vojski. Pri tem naj se pa že med vojsko polagoma opušča državno prisilno gospodarstvo. Žitni monopol tudi ni potreben za nabiranje žitnih zalog po vojski v svrhu zagotovitve preskrbe z žitom za bodoče slučaje vojne.

Če bi se pa vkljub nasprotnemu mnenju kmetijskega sveta vpeljal žitni monopol, bi bilo neobhodno potrebno določiti, koliko časa bo trajal, da more prosti gospodarski promet zopet priti do popolne veljave, čim bi razmere to dopuščale. V narodnem in vojaškem interesu bi bilo nujno zahtevati, da bi se monopolska uprava ne dala voditi le od fiskaličnih ozirrov, ampak bi moral kot ravno tako važen veljati cilj, ohraniti in pomnožiti domačo produkcijo žita. Kmetijskim korporacijam bi se moral pripoznati dalekosežen upliv na monopolsko upravo. Poslovna izvedba monopolovih nalog bi se morala izročiti kmetijskim zadrugam. Mlinarski in pekarski obrti bi bilo pripustiti toliko upliva, kolikor je to potrebno z ozirom na posebne interese teh pridobitnih panog.

Potrebo sodelovanja kmetijskih zadrug pri morebitnem žitnem monopolu utemeljuje nemški kmetijski svet z naslednjimi razlogi:

Prostovoljno sodelovanje zadružno organiziranih ljudskih sil, smisel za skupnost, ki se udejstvuje v teh organizacijah, zaupanje, ki ga uživajo zadruge, samo v zadrugah tičoča zmožnost, tvoriti krajevno podlago za izvršitev teh nalog: vse to veleva, pritegniti kmetijske zadruge k sodelovanju. — Ako bi kmetijske zadruge prevzele to nalogo, bi se s tem omogočilo, čimpreje v miru odstraniti sedanje državno prisilno gospodarstvo, s katerim se da shajati le za silo, na drugi strani bi se pa s tem tudi preprečilo, da bi se gospodarstvo ne povrnilo na stara, neurejena pota individualnosti, pri katerih so bili merodajni le oziri na dobiček.

Svobodno zadružništvo s svojimi organizacijami more to nalogo zadovoljivo rešiti. Oblastvene prisilne organizacije morajo delati z manjšim uspehom in ubijajo svobodni razmah vseh pomožnih sil. — Nikakor pa ni v ta namen snovati

prisilnih zadrug. Bile bi zadruge samo po imenu in bi prinesle mrtvilo v resnično življenje starih zadrug. Krajevno podlago bi tvorile samo na videz, ker bi ostale birokratične ustanove in bi delale le uradno z plačanimi uslužbenci. Oblasti same, zlasti občinski uradi, bi morali v miru v lastnem interesu opustiti vse gospodarske posle pri pobiranju in shranjevanju žita, ker nimamo v to potrebne trgovske izobrazbe in ne morejo nositi znatnega rizika. Namenu primerno bi se zlasti občinski uradi morali omejiti le na to, da bi svobodnim gospodarskim organom nudili policijsko pomoč, s katero bi posamezne pridelovalce prisilili, zadostiti svoji dolžnosti glede napovedanja, shranjevanja in oddajanja žita. — Zadrुžne zveze in njihovi blagovni instituti osnujejo primerna zadrुžna okrožja, ki prevzemo trgovsko-gospodarski promet občin z žitom in pritegnejo krajevne zadruge ali posamezne osebe teh zadrug kot podlago za celoletno uredbo. Zadrुžne zveze bi morale preskrbeti toliko skladišč, kolikor bi bilo potrebno v ta namen. Kmetijske zadruge ne zahtevajo, da bi se izvršitev monopola prepustila izključno njim samim. Zahtevajo pa, da se njihova skladišča pritegnejo najmanj v tisti meri kakor skladišča žitnih trgovcev in se jim za upravo prizna najmanj taka odškodnina kakor trgovcem. Če bi bilo treba kje napraviti nova skladišča, naj bi se zgradila na državne stroške. — Če bi se kmetijsko zadrुžništvo izdatno udeleževalo po izvršitvi nalog žitnega monopola, bi se s tem stroški za prehrano nemškega ljudstva s kruhom razmeroma dali vzdržati na primeroma nizki stopnji in bi bilo s tem pomagano tudi krogom porabnikov.

Kakor se poroča, je nemška vlada sprejela ta načrt kmetijskega sveta in se bo morda uvedel že v letošnjem letu. Kakšen uspeh bo imel, se seveda še ne ve. Na vsak način pa je velikega pomena, ne samo za nemško zadrुžništvo ampak tudi za avstrijsko, ker se pri nas kaj radi ravnamo po nemških vzgledih.

Vojno posojilo in lombardni kredit.

Vsled pobude in na prošnjo Splošne zveze avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju so poslanci Bauchinger, Lukseh in tovariši stavili do finančnega ministra sledečo interpelacijo:

Zaradi vojne je nastala velika obilica denarja v kmetijstvu — denarna obilica, ki kakor znano izvira samo deloma od večjih dobičkov, večjidel pa izhaja od tod, da je nemogoče, prejeti denar plodonosno naložiti in ga zlasti porabiti za nove nabave, nadomestila in popravila — in to je povzročilo, da so silno narasle vloge po rajfajznovkah in njihovih centralah. Ker se je s tem močnim naraščanjem vlog pri kmetijskih zadrugah istočasno zelo znižalo stanje posojil in se novih prošenj za posojila podaja le malo, so se pri zadrugah in njihovih centralah nabrali jako znatni denarni preostanki, ki so jih te korporacije naložile večjidel v vojnih posojilih. Za kako velike vsote gre pri tem, se vidi iz dejstva, da so se avstrijske kmetijske zadruge udeležile pri dosedanjih sedmih vojnih posojilih z daleč več nego z eno milijardo kron.

Niti najmanjšega dvoma ni, da se bo po vojski pokazala v kmetijstvu ogromna potreba po denarju in da se bo odpovedal velik del vlog, ki so se tekom vojske nabrale v zadrugah in v centralnih blagajnah. Niti rajfajznovke niti njihove centrale pa ne bodo potem razpolagale s potrebnimi tekočimi sredstvi, da bi mogle vsaj deloma zadostiti tem velikim zahtevam. Če bi se torej posameznim zadrugam in zlasti zadružnim osrednjim blagajnam, ki so največji del od svojih članic pri njih naloženih preostankov vtaknile v vojna posojila, ne nudila možnost, za pokritje stavljenih zahtev potrebni denar preskrbeti si z zastavitvijo vojnih posojil, potem bi bile posledice za kmetijstvo, pa tudi za ves državni kredit nepregledne.

Povpraševanja pri vodstvu avstro-ogrske banke in v c. kr. finančnem ministrstvu so sicer pokazala, da se na obeh mestih zavedajo važnosti te stvari in da so pripravljene, pri zastavljanju vojnih posojil kmetijskim krogom in drugim v pošteb prihajajočim posestnikom vojnih posojil iti na roke do skrajne mere možnosti. Vendar pa ni prezreti možnosti, da bi ravno ob času, ko bi bila potreba po hitri zastavitvi vojnih posojil najnujnejša, utegnil odpovedati ta kreditni vir. Saj so tudi ob pričetku vojske vse banke in tudi avstro-ogrska banka bile popolnoma ustavile lombardni kredit.

Tej skrbi za sigurnost lombardnega kredita po vojski se pridružuje še negotovost o obrestni meri pri bodočih zastavitvah vojnih posojil, ker so sedaj veljavne olajšave glede obrestne mere lombardnih posojil časovno omejene.

Iz vseh teh okoliščin se vidi, da je umljivo, da se opaža v kmetijskih krogih neko gotovo vznemirjenje o hitri uporabnosti denarja, ki je naložen v vojnih posojilih, denarja, ki obstoji večinoma iz obratnih sredstev in ga med vojsko ni mogoče rabiti, in da obstoji koncem koncev neko vznemirjenje glede varnosti vojnih posojil sploh. Jasno je, da se mora to vznemirjenje le še povečati vsled izjav poslancev, kakor poslanca Rennerja o državnem bankrotu pri obravnavah zbornice glede vojnega davka dne 30. jan. 1918. Ravno tako jasno pa je tudi, da bo ta bojazen kmetskega prebivalstva, četudi morda ni opravičena, jako neugodno uplivala na uspeh predstoječega vojnega posojila.

Iz teh vzrokov so interpelanti vprašali, če je finančni minister v položaju, temu vznemirjenju izpodmakniti tla z izjavo, podano v imenu vlade in če je zlasti pripravljen, podati obvezne izjave glede neomejenega zastavljanja vojnih posojil po vojski po sedanji olajšani obrestni meri.

Iz ogrskega zadružništva.

Morda je Ogrska edina država, v kateri so zadruge najrazličnejših sistemov združene v eni zvezi. Misel o taki združitvi izvira od umrlega grofa Aleksandra Karolyja, velikega pobornika ogrskega zadružništva, ki je pred devetimi leti to zvezo oživotvoril. Poročilo zveze za l. 1916. obsega celo vrsto zanimivih podatkov iz ogrskega zadružnega življenja.

Zadružno gibanje na Ogrskem je v označenem letu znova močno napredovalo. V prvi vrsti je omeniti veliki prirastek konsumnih zadrug, katerih število se je samo v okviru zveze „Hangya“ pomnožilo 100, število njihovih članov pa je poskočilo za 70 odstotkov (od 190.000 skoraj na 300.000, vpoštevaje pa še družinske člane od 952.775 v l. 1914. na 1,649.381 koncem l. 1916.). Tudi je značilno, da se je na Ogrskem v zadnjem času ustanovilo okoli 300 žgalnic za špirit in zadrug za vnovčevanje sadja.

Posameznih zvez, ki tvorijo skupaj omenjeno centralno zvezo, je na Ogrskem sedem. Največja je „Deželna centralna kreditna zadruga“ z 2425 kreditnimi zadrugami, potem sledi „Hangya“ (čebela) z 1386 zadrugami (konsumnimi društvi); centrala krščanskih zadrug šteje 470 članic, zveza ogrskih vzajemnih zavarovalnic pa 800 zadrug za zavarovanje goveje živine; v zvezi sedmograških rajfajznovk je včlanjenih 292 zadrug, dočim jih šteje zveza srbskih kmetijskih društev 367 in slednjič zveza „Fructus“ 300 zadrug.

Znatne uspehe je doseglo zadružno zavarovanje kmetovalcev. Ta zadruga je bila l. 1900. ustanovljena kot protiutež proti mogočnemu kartelu zavarovalnih družb in razpolaga sedaj že z rezervnim in obratnim kapitalom 16 milijonov kron; doslej je izplačala svojim članom odškodnin že 24 milijonov kron. Sedaj razširjajo zavarovanja na življenje in za pogrebne stroške na nizke zavarovalne vsote.

V vojski so bile zadruge v veliko pomoč državni oblasti. S svojim posredovanjem so omilile dostikrat breztaktno postopanje raznih central. Po vaseh bi bila med kmetovalci nastala gotova večja zmeda in razsrjenost, če bi ne bilo zadrug, ki so opirajoč se na zaupanje ljudstva iskale potov in sredstev, kako spraviti v sklad zahteve državnih oblasti in življenske interese kmetovalcev.

Na prvih 5 vojnih posojil se je bilo pri ogrskih zadrugah podpisalo 424 milijonov kron. Tudi so zadruge krepko sodelovale pri raznih dobrodelnih akcijah. Vsled rumunskega vpada je bilo prizadetih 127 konsumnih zadrug, za katere se je zveza Hangya zavzela in bo gledala, da člani vsled svojih obveznosti do teh zadrug ne bodo trpeli škode.

Tekom vojske se je ugled zadružništva na Ogrskem zelo povečal, na spodaj in zgoraj. To dokazuje silni prirastek članov pri kmetijskih in mestnih konsumnih društvih. Tudi pri upravnih oblastvih se razveseljivo množi število onih, ki znajo ceniti vrednost zadružnega dela in se čimdalje bolj postavljajo na stran zadrug. Seveda pa na pristojnih mestih še vedno dostikrat ne umevajo pomena, ki ga ima zadružna organizacija. Poročilo se zlasti pritožuje zoper postopanje raznih central, ki le redkokrat upoštevajo zadruge pri razdeljevanju življenjskih potrebščin. To ni nič čudnega, ker imajo vodstvo central v rokah ljudje iz takih krogov, ki niso z zadružnim gibanjem nikdar simpatizirali.

Slednjič naj še omenimo, da je zveza „Hangya“ ponudila vladi dar 1 milijon kron s pogojem, da se s pomočjo vlade ustanovi narodnogospodarska univerza, na kateri naj se pri predavanjih primerno upošteva tudi zadružništvo.

≡≡≡ Zadružni in gospodarski pregled. ≡≡≡

Načrt za zvišanje poljedelske produkcije v Avstriji. V poslanski zbornici je govoril poljedelski minister grof Silva Tarouca o načrtu, kako bi se dala povečati poljedelska produkcija, če bi se proizvedle melioracije in se zemlja bolj gnojila z umetnim gnojem. — Vsa zemljiška površina v Avstriji, ki je potrebna melioracij, znaša 2,731.000 hektarov. Od tega odpade na polja 1,187.000 hektarov, na travnike, pašnike, močvirja i. t. d. pa 1,544.000 hektarov. Za izvedbo melioracij bi bilo treba potrošiti povprečno 1200 K na vsaki hektar, vsega skupaj torej 3 milijarde in 280 milijonov kron. Ako se vzame, da bi vsak hektar zemlje po izvršeni melioraciji bil vreden 2000 K, bi znašala celotna vrednost teh zemljišč najmanj 5 milijard in 460 milijonov kron. Ako se odštejejo stroški za melioracije, bi bila izboljšana zemljišča še vedno za 2 milijardi in 800 milijonov več vredna nego sedaj, oziroma vsak hektar za 800 kron več. Današnji in bodoči pridelek znaša na vsakem hektaru: po 13, odnosno 23 stotov žita na 878.000 hektarih; po 90, odnosno po 160 stotov krompirja na 142.000 hektarih; po 180, oziroma po 320 stotov pese na 167.000 hektarih. Potemtakem znaša povišek pri 1 hektaru 10 stotov žita, 70 stotov krompirja, 140 stotov pese, 23 stotov sena. Celotno bi znašal povišek 8 milijonov 780.000 stotov žita, 9,940.000 krompirja, 23,380.000 pese in 35,740.000 travnate krme, skupaj torej 77,840.000 stotov.

Poljedelski minister ceni skupno vrednost dosedanjega povprečnega pridelka žita, krompirja, sladkorne in krmske pese in travnate krme po cenah pred vojsko na 4 milijarde 931 milijonov kron na leto. Prirastek, dosežen z umetnim gnojenjem, bi povišal vrednost pridelkov na okroglo 6 milijard 830 milijonov kron. Poleg tega bi se moglo povečati tudi pridelovanje sočivja, oljnatih sadežev, lanu, konoplje, tobaka, hmelja, zelja in zelenjadi, sadja in vina, tako da bi se mogla samo z boljšim in

obsežnejšim umetnim gnojenjem doseči za najmanj 2 milijardi kron večja vrednost letine.

Da bi se ta uspeh dosegel, bi bilo treba predvsem v veliki meri izvesti melioracije. Ker finančni položaj države in dežel ne dopušča, da bi država in dežele prevzele nase kako večje breme, bi morali gradbene stroške trpeti interesentje sami s pomočjo posebne kreditne organizacije, ki bi jo bilo v ta namen osnovati. Nekatera dela bi bilo treba najbrž izvršiti prisilnim potom. V večji meri bi bilo treba izvesti tudi komasacije. Glede umetnih gnojil bi bilo treba organizirati dotične domače industrije. Vlada si je na jasnem, da je treba obnoviti vse naše gospodarsko življenje, zlasti sanirati finance in zboljšati valuto, za podlago vsemu pa mora služiti obnovev kmetijstva.

Jamstvo zadružnega načelnika za prekoračenje cen. Najvišji sodni dvor je izdal razsodbo, ki je principijelne važnosti za načelnike, oziroma odbornike in poslovodje zadrug. Načelnik neke mlekarske zadruge je bil namreč obsojen zaradi pretiravanja cen. Mlekarska zadruga je na podlagi pogodbe iz l. 1915. dobavljala mleko neki društveni mlekarni, ki ga ji je spočetka plačevala po 31 vinarjev, od konca avgusta 1916 pa po 35 vinarjev. S pismom z dne 2. oktobra 1916 je društvena mlekarna obvestila mlekarsko zadrugo, da je od 1. oktobra 1916 dalje v njenem kraju določena za pridelovalce drugačna maksimalna cena, namreč 39 vinarjev za liter mleka in da se bo odslej po tej ceni plačevalo tudi mlekarski zadrugi. Načelnik mlekarske zadruge, ki je oskrboval nabiranje mleka pri članih, odpošiljanje k društveni mlekarni in denarno poslovanje, je članom po odbitih stroških izplačeval za liter mleka 35 vinarjev. Ali na sedežu mlekarske zadruge je bila za mleko določena drugačna maksimalna cena kakor na sedežu društvene mlekarne, namreč le 28 vinarjev

za liter. Ker pa je načelnik izplačeval članom po 35 vinarjev, je bil obtožen zaradi navijanja cen in tudi obsojen. Na podano ničnostno pritožbo je razsodil najvišji sodni dvor, da se ima obtoženi načelnik oprostiti vsake kazni.

V razlogih te rzsodbe pravi najvišji sodni dvor: Prestopek navijanja cen zakrivi tisti, ki pri nakupu kakega predmeta, ki ga namerava potem zopet prodati, prekorači ceno, katero zahteva prodajalec, oziroma katera je bila dotlej običajna. Da bi bila zadruga, oziroma njen načelnik, pri članih nakupovala mleko, o tem torej sploh ni bilo govora. Člani izvršujejo le svojo po pravih določeno obveznost, ko oddajajo zadrugi v svrhu skupnega vnovčenja tisto mleko, ki ga ne potrebujejo v svojem gospodarstvu. Obtoženec je ravnal kot načelnik zadruge po predpisih njenih pravil, ko je mleko sprejemal, ga v smislu pogodbe oddajal društveni mlekarni in je porazdeljeval od društvene mlekarnice prejeti izkupiček med zadržnike po odbitku upravnih stroškov. Za pravno razmerje zadržnikov in načelnika do zadruge in na zunaj je merodajen zadržni zakon in zadržni pravilnik. Po zadržnih pravih je namen zadruge: skupno predelovati in vnovčevati pridelke, ki jih člani sami pridelajo, zlasti mleko. Člani ne oddajo mleko zadrugi na podlagi kake z njimi sklenjene kupne pogodbe, ampak na podlagi zadržne pogodbe (t. j. na podlagi pravil). Načelnik proda mleko v imenu zadruge, torej kot upravitelj in zastopnik vseh članov. Nakupovanje mleka v svrhu nadaljne prodaje je izvrševala društvena mlekarna, kateri je mlekarska zadruga po svojem načelniku prodajala mleko, ki so ga v smislu pravil oddajali člani. Pri obtožencu torej ne more priti v poštev prekoračenje cene, ki je bila dotlej običajna na sedežu mlekarske zadruge, ampak le prodaja po kupni ceni, ki mu jo je ponudila društvena mlekarna in ki je bila višja kakor dotlej običajna cena. Če je društvena mlekarna zakrivila prekoračenje cene, se tu ne more preiskovati in rzsoditi.

Razglas.

Podpisana Kmečka hranilnica in posojilnica v Mozirju razglašča, da bode od 1. julija 1918 naprej obrestovala hranilne vloge

po $3\frac{1}{2}\%$.

Vlagateljem, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, v primernem roku, ki pa mora prej poteči nego stopi ta sprememba v veljavo, svoje vloge dvigniti.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Mozirju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, dne 7. aprila 1918.

Razglas.

Podpisana zadruga naznani, da bo obrestovala hranilne vloge od 1. julija 1918 dalje

po $3\frac{1}{2}\%$.

Vlagateljem, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, svoje vloge dvigniti pred potekom tega roka.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jurju ob južni železnici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Preski,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 28. aprila 1918, ob 3. uri popoldne v društvenem domu

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za 1. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Splošnega potrošnega in kupčijskega
društva v Travniku,**

registrovane zadruga z omejeno zavezo v
likvidaciji,
ki se bo vršil dne 2. junija 1918, ob 5. uri
popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Sklepanje o poročilu likvidatorjev,
o dokončani likvidaciji.
2. Sklepanje o shrambi poslovnih knjig.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, vrši se dne 9. junija 1918,
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Igu,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 2. junija 1915, ob pol
3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč.
zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za
l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti,

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

**Ljudske hranilnice in posojilnice v
Idriji,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 26. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v uradnih prostorih Krščanskega
gospodarskega društva v Idriji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za
l. 1917.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmečka hranilnica in posojilnica v Mo-
zirju,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v četrtek dne 9. maja 1918,
ob 2. uri popoldne.

Dnevni red.

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za
l. 1917.
4. Slučajnosti.

Ako bi v določeni uri ne bilo do-
volj članov, vrši se občni zbor pol ure kasneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu,
ki bo veljavno sklepal ne glede na število
zadrušnikov.

Vabilo na izredni občni zbor

**Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu
nad Ljubljano,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 2. junija 1918, ob 8. uri
dopoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Prememba pravil.
2. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Krčanjah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o
zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za
l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Zadruga za vnovčevanje lesa na Češnjici,
registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 20. maja 1918, ob 5. uri
popoldne v prostorih Gospodarske zadruge.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni obor
Mlekarske zadruge v Št. Vidu,
registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v prostorih mlekarnarje.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva,
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Mlekarske zadruge v Šmarlji,
registrirana zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 20. maja 1918, ob pol
4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1917.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na VIII. redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Jelšanah,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 12. maja 1918, ob 11. uri
po drugi sv. maši v društvenem domu
v Jelšanah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na izredni občni zbor
**Kmetijskega društva v Srednji vasi
v Bohinju,**

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. junija 1918 popoldne
ob 3. uri v prostorih kmets. društva

Dnevni red:

1. Dopolnilna volitev načelstva.
2. Prememba pravil.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Št. Petru
niže Maribora,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 28. aprila 1918, po ve-
černicah v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Komendi,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 12. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Strohinju,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 12. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v hiši št. 48 v Strohinju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Škalah,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 12. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruga v Škofji Loki,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 5. maja 1918, ob pol 4. uri
popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zveze v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 22. maja 1918, ob pol 4. uri
popoldne v lastnih prostorih Dunajska c. 33.

Dnevni red:

1. Odobritev računskega zaključka za l. 1916.
2. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Cirkoveh,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 26. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Vabilo na izredni občni zbor

Živinorejske zadruga na Brdu,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 12. maja 1918, popoldne
ob 4. uri v prostorih hranilnice na Brdu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računov za l. 1917.
3. Sklepanje o razdružitvi zadruga.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Svetinjah,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 9. uri
dopoldne v posojilniškem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Poročilo o zadnji reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vurbergu,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo dne 12. maja 1918, ob
3. uri popoldne v starji šoli v Vurbergu št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmariji,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 20. maja 1918, ob 3. uri po-
poldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Podlipi,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po isiem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sv. Križu pri Trstu,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 9. maja 1918, ob 11. uri
dopoldne v zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1916 in 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na 8. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Bilčovsu,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v župnišču v Bilčovsu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Spodnji
Polskavi,**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil na Binkoštni pondeljek dne 20. maja 1918 ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Št. Tomažu
pri Celovcu,**

ki se bo vršil dne 30. maja 1918, ob 4. uri popoldne v društveni dvorani v Št. Tomažu v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje rač. zaključka za l. 1917.
4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Predloki,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 26. maja 1918, ob 4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Odobrenje računskega zaključka za l. 1915, 1916, 1917.
7. Čitanje revizijskih poročil.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Artičah,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 6. junija 1918, ob pol 10. uri dopoldne v Spodnji Pohanci št. 18.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice za slovenje-
grški okraj v Št. Ilju pod Turjakom,**
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 30. maja ob 3. uri popoldne v posojilnici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Krki,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 12. maja 1918, ob 9. uri dopoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Kmetijskega društva v Ratečah na
Gorenjskem,**

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 2. junija 1918, ob 11. uri
dopoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1. 1917.
4. Nadomestna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Hajdini
pri Ptuju,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. maja 1918, popoldne
ob 3. uri v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zad. obč. zboru.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za 1. 1917.
5. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti, vrši se eno uro kasneje drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki brezpogojno veljavno sklepa.

Vabilo na redni občni zbor
Živinorejske zadruga v Št. Janžu,

registrovane zadruga z omejenim poročtvom,
ki se bo vršil dne 2. junija 1918, ob pol
8. uri dopoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Sklepanje o prodaji pašnika „Soje“.
3. Sklepanje o razdružbi zadruga.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Strojne zadruga v Hajdini,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 9. junija 1918, popoldne ob
4. uri v uradnih prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1. 1917.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti, vrši se eno uro pozneje drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki brezpogojno veljavno sklepa.

Vabilo na redni občni zbor
**Stavbinske zadruga „Lastni dom“ v
v Trbovljah,**

registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v prostorih Kmečko-delavske hra-
nilnice in posojilnice v Trbovljah.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1. 1917.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice Sv. Bolfenk
na Kogu,**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. junija 1918, ob pol
9. uri dopoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za 1. 1918.
3. Volitev enega uda v načelstvo.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Osilnici,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 3. uri
popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Kmetijskega društva v Rovtah pri Logateu,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 9. junija 1918 ob 3. uri
popoldne v občinski pisarni v Rovtah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Gospodarske zadruga v Česnjici pri Železnikih,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 20. majnika 1918, ob
4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zad. obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Fari pri Kostelu,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. junija 1918, ob pol
4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Okrajne posojilnice v Radečah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v nedeljo 2. junija 1918, ob
3. uri popoldan v dvorani Narodnega doma
v Radečah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor ki, bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 26. maja 1918, ob 4. uri
popoldne v posojilnični uradni sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Slučajnosti.